

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (descriptive research) เกี่ยวกับสิ่งเร้าความเครียด การได้รับข้อมูล ระยะเวลาการรอผ่าตัด และความเครียดของผู้ป่วยขณะรอผ่าตัดในห้องผ่าตัด

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นผู้ป่วยทุกรายที่เข้ารับการผ่าตัด ณ ห้องผ่าตัดใหญ่ โรงพยาบาลสงขลานครินทร์ และเป็นการผ่าตัดแบบมีการเตรียมผู้ป่วยล่วงหน้า (elective case) ในเวลาราชการ

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นผู้ป่วยทุกรายที่เข้ารับการผ่าตัดในห้องผ่าตัดใหญ่ โรงพยาบาลสงขลานครินทร์ และเป็นการผ่าตัดแบบมีการเตรียมผู้ป่วยล่วงหน้า ในเวลาราชการ ระหว่างเดือนตุลาคม ถึง เดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2547 โดยการเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (purposive sampling) ตามคุณสมบัติที่กำหนด ดังนี้

1. มีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป
2. มีสติสัมปชัญญะสมบูรณ์ สามารถสื่อสารกับผู้วิจัยได้รู้เรื่องและเข้าใจ
3. เป็นผู้ป่วยที่มีระยะเวลาการรอผ่าตัดไม่น้อยกว่า 5 นาที
4. เป็นผู้ป่วยที่มีระยะเวลาการผ่าตัดเสร็จสิ้นภายในเวลา 6 ชั่วโมง
5. เป็นผู้ป่วยที่ได้รับการระงับความรู้สึกแบบทั่วร่างกาย

การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ได้จากการกำหนดระดับความเชื่อมั่น $\alpha=0.05$ ประมาทความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรของกลุ่มตัวอย่าง (effect size) ในระดับต่ำ คือ 0.20 โดยพิจารณาจากผลการศึกษาที่ได้จากการทบทวนวรรณกรรม ซึ่งพบว่าตัวแปรที่มีลักษณะใกล้เคียงกับตัวแปรที่ศึกษา ไม่มีความสัมพันธ์กันเลยจนถึงมีความสัมพันธ์กันในระดับสูง ได้แก่ ระดับความวิตกกังวลขณะเผชิญ ไม่มีความสัมพันธ์กับระยะเวลาการรอผ่าตัดที่แตกต่างกันคือ หนึ่งชั่วโมง สามสิบนาที และทันทีที่จะได้รับการผ่าตัดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p > 0.05$) (Lee et al., 1990) ความวิตกกังวลมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความต้องการข้อมูลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในระดับต่ำ ($r=0.15, p < 0.05$) (เสงี่ยมและชวนพิศ, 2543) และจำนวนและการรับรู้

ความรุนแรงของสิ่งเร้าความเครียด มีความสัมพันธ์ด้านบวกกับความเครียดในระดับสูง ($r=0.80$ และ $r=0.85$ ตามลำดับ $p<0.001$) (แน่น้อย, 2536) จากนั้นนำค่าที่ได้ไปเปิดตารางเพื่อประมาณขนาดกลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสมเพื่อให้ได้กำลังการทดสอบ (power) $1-\beta = 0.80$ พบว่า ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่จะนำมาใช้ในการศึกษาต้องไม่น้อยกว่า 197 ราย (Polit & Hungler, 1999) ในการศึกษาครั้งนี้ได้ทำการศึกษาในกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 205 ราย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. เครื่องมือ

1.1 แหล่งที่มา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็น แบบสอบถามเรื่องสิ่งเร้าความเครียด การได้รับข้อมูล ระยะเวลาการรอผ่าตัดและความเครียดของผู้ป่วยขณะรอผ่าตัดในห้องผ่าตัด ประกอบด้วย 6 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคล

เป็นข้อมูลที่ได้จากการสอบถามผู้ป่วย เป็นแบบเลือกตอบและเติมคำประกอบด้วยข้อคำถาม 14 ข้อ คือ เพศ อายุ สถานภาพสมรส ศาสนา ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ของครอบครัวต่อเดือน ความเพียงพอของรายได้ของครอบครัวต่อเดือน การใช้สิทธิในการจ่ายค่ารักษาพยาบาล การมีประสบการณ์การผ่าตัด การได้รับการเยี่ยมจากแพทย์ผู้รักษา/ผู้ผ่าตัดก่อนการผ่าตัด การได้รับการเยี่ยมจากวิสัญญีแพทย์ที่ให้การดมยาสลบก่อนการผ่าตัด ระยะเวลาที่อยู่โรงพยาบาลเพื่อรอรับการผ่าตัด และการมีประสบการณ์การเลื่อนหรืองดผ่าตัดในการรักษาครั้งนี้

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามถึงความเครียดของผู้ป่วยขณะรอผ่าตัดในห้องผ่าตัด

เป็นมาตรวัดความเครียดของผู้ป่วยขณะรอผ่าตัดในห้องผ่าตัดแบบตัวเลข (numerical scale) ซึ่งผู้วิจัยดัดแปลงขึ้นโดยอาศัยความหมายของความเครียดตามแนวคิดทฤษฎีความเครียดของลาซารัสและฟอล์คแมน (Lazarus & Folkman, 1984) เพื่อประเมินระดับความเครียดตามการรับรู้ของผู้ป่วยในช่วงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นขณะนั้น ซึ่งเป็นเส้นตรงที่กำหนดระดับคะแนนตั้งแต่ 0 ถึง 10 ส่วนของคำตอบผู้วิจัยได้กำหนดความหมายและเกณฑ์การให้คะแนนคือ

คะแนน 0 หมายถึง ไม่มีความเครียด เป็นภาวะที่ผู้ป่วยไม่มีการรับรู้ถึงความไม่ปลอดภัยและความไม่สงบสุขของตนเอง โดยผู้ป่วยมีภาวะจิตใจที่สงบ

คะแนน 1 ถึง 9	หมายถึง	มีความเครียดในระดับที่เพิ่มมากขึ้นตามลำดับ เป็นภาวะที่ผู้ป่วยมีการรับรู้ถึงความไม่ปลอดภัยและความไม่สงบสุขของตนเองในระดับที่รุนแรงเพิ่มมากขึ้นตามลำดับ โดยที่ผู้ป่วยยังสามารถที่จะปรับตัวหรือจัดการกับความรู้สึกที่เกิดขึ้นนั้นได้
คะแนน 10	หมายถึง	มีความเครียดมากที่สุด เป็นภาวะที่ผู้ป่วยมีการรับรู้ถึงความไม่ปลอดภัยและความไม่สงบสุขของตนเองในระดับที่รุนแรงมากที่สุด โดยที่ผู้ป่วยไม่สามารถที่จะปรับตัวหรือจัดการกับความความรู้สึกที่เกิดขึ้นนั้นได้เลย

การแปลผลคะแนนระดับความเครียดโดยรวมของผู้ป่วยขณะรอผ่าตัดในห้องผ่าตัด ได้จากการนำคะแนนระดับความเครียดของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดมาหาค่าเฉลี่ย จากนั้น นำมาจัดอันดับโดยการจัดคะแนนแบบอิงเกณฑ์ ด้วยวิธีการหาอันตรภาคชั้น โดยพิจารณาแบ่งค่าคะแนนระดับความเครียดซึ่งอยู่ระหว่าง 0-10 ออกเป็น 3 ระดับ (เจริญ, 2547; ชูศรี, 2544) แล้วแปลผลดังนี้

ระดับคะแนนเฉลี่ย 0.01-3.33 คะแนน หมายถึง มีความเครียดในระดับน้อย

ระดับคะแนนเฉลี่ย 3.34-6.66 คะแนน หมายถึง มีความเครียดในระดับปานกลาง

ระดับคะแนนเฉลี่ย 6.67-10.00 คะแนน หมายถึง มีความเครียดในระดับมาก

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามถึงสิ่งเร้าความเครียดของผู้ป่วยขณะรอผ่าตัดในห้องผ่าตัด

เป็นแบบสอบถามถึงสิ่งเร้าความเครียดของผู้ป่วยขณะรอผ่าตัดในห้องผ่าตัด ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการทบทวนวรรณกรรม ประกอบด้วย ข้อคำถาม 45 ข้อ แบ่งออกเป็น 3 ด้าน คือ สิ่งเร้าความเครียดด้านร่างกาย 12 ข้อ (ข้อ 1-12) สิ่งเร้าความเครียดด้านจิตสังคม 22 ข้อ (ข้อ 13-33, 36) และสิ่งเร้าความเครียดด้านสิ่งแวดล้อม 11 ข้อ (ข้อ 34-35, 37-45) โดยเป็นแบบสอบถามปลายปิดแบบเลือกตอบ ให้คะแนนโดยใช้มาตราประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ ตั้งแต่ 0 ถึง 4 ส่วนของคำตอบผู้วิจัยได้กำหนดความหมาย และเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ไม่มี	หมายถึง	ไม่มีสิ่งเร้าที่เป็นอาการผิดปกติ/เหตุการณ์/สิ่งรบกวนที่อาจก่อให้เกิดความเครียดนั้นเกิดขึ้นกับผู้ป่วย ให้คะแนน 0
มี ไม่รุนแรง	หมายถึง	มีสิ่งเร้าที่เป็นอาการผิดปกติ/เหตุการณ์/สิ่งรบกวนที่อาจก่อให้เกิดความเครียดนั้นเกิดขึ้นกับผู้ป่วย แต่ผู้ป่วยรู้ว่าสิ่งเร้านั้นไม่รบกวนหรือไม่มีความรุนแรง ให้คะแนน 1
มี น้อย	หมายถึง	มีสิ่งเร้าที่เป็นอาการผิดปกติ/เหตุการณ์/สิ่งรบกวนที่อาจก่อให้เกิดความเครียดนั้นเกิดขึ้นกับผู้ป่วย และผู้ป่วยรู้ว่าสิ่งเร้านั้นรบกวนหรือมีความรุนแรง ในระดับน้อย ให้คะแนน 2

มี ปานกลาง	หมายถึง	มีสิ่งเร้าที่เป็นอาการผิดปกติ/เหตุการณ์/สิ่งรบกวนที่อาจก่อให้เกิดความเครียดนั้นเกิดขึ้นกับผู้ป่วย และผู้ป่วยรับรู้ว่สิ่งเร้านั้นรบกวนหรือมีความรุนแรง ในระดับกลาง ให้คะแนน 3
มี มาก	หมายถึง	มีสิ่งเร้าที่เป็นอาการผิดปกติ/เหตุการณ์/สิ่งรบกวนที่อาจก่อให้เกิดความเครียดนั้นเกิดขึ้นกับผู้ป่วย และผู้ป่วยรับรู้ว่สิ่งเร้านั้นรบกวนหรือมีความรุนแรง ในระดับมาก ให้คะแนน 4

การแปลผลคะแนนระดับความรุนแรงของสิ่งเร้าความเครียดของผู้ป่วยขณะรอผ่าตัดในห้องผ่าตัดโดยรวมและรายด้าน ได้จากการนำคะแนนระดับความรุนแรงของสิ่งเร้าความเครียดโดยรวมและรายด้านของกลุ่มตัวอย่างเฉพาะที่ประสพกับสิ่งเร้าความเครียดทั้งหมดมาหาค่าเฉลี่ยจากนั้นนำมาจัดอันดับ โดยการจัดคะแนนแบบอิงเกณฑ์ ด้วยวิธีการหาอันตรายภาคชั้น โดยพิจารณาแบ่งค่าคะแนนระดับความรุนแรงของสิ่งเร้าความเครียดซึ่งอยู่ระหว่าง 1-4 ออกเป็น 3 ระดับ (เจริญ, 2547; ชูศรี, 2544) แล้วแปลผลดังนี้

ระดับคะแนนเฉลี่ย 1.00-2.00 คะแนน หมายถึง มีความรุนแรงของสิ่งเร้าความเครียดในระดับน้อย

ระดับคะแนนเฉลี่ย 2.01-3.00 คะแนน หมายถึง มีความรุนแรงของสิ่งเร้าความเครียดในระดับปานกลาง

ระดับคะแนนเฉลี่ย 3.01-4.00 คะแนน หมายถึง มีความรุนแรงของสิ่งเร้าความเครียดในระดับมาก

ส่วนที่ 4 แบบสอบถามถึงการได้รับข้อมูลของผู้ป่วยขณะรอผ่าตัดในห้องผ่าตัด เป็นแบบสอบถามถึงการได้รับข้อมูลของผู้ป่วยขณะรอผ่าตัดในห้องผ่าตัดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการทบทวนวรรณกรรม ประกอบด้วย ข้อคำถาม 31 ข้อ แบ่งออกเป็น 4 ด้าน คือ การได้รับข้อมูลเกี่ยวกับขั้นตอนหรือวิธีการ จำนวน 7 ข้อ (ข้อ 3, 11, 13, 18, 19, 23 และ 30) การได้รับข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติตัว จำนวน 6 ข้อ (ข้อ 6, 7, 14, 27, 28 และ 29) การได้รับข้อมูลเกี่ยวกับการตัดสินใจ จำนวน 11 ข้อ (ข้อ 1, 4, 8, 9, 10, 16, 17, 20, 21, 24 และ 31) และการได้รับข้อมูลเกี่ยวกับความรู้สึก จำนวน 7 ข้อ (ข้อ 2, 5, 12, 15, 22, 25 และ 26) โดยเป็นแบบสอบถามปลายปิดแบบเลือกตอบ ให้คะแนนโดยใช้มาตราประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ ตั้งแต่ 0 ถึง 4 ส่วนของคำตอบผู้วิจัยได้กำหนดความหมาย และเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ไม่ได้รับ	หมายถึง	ผู้ป่วยไม่ได้รับข้อมูลนั้นเลย ให้คะแนน 0
ได้รับ ไม่เข้าใจ	หมายถึง	ผู้ป่วยได้รับข้อมูลนั้น แต่ผู้ป่วยไม่มีความเข้าใจในข้อมูลที่ได้รับนั้นเลย ให้คะแนน 1

ได้รับ น้อย	หมายถึง	ผู้ป่วยได้รับข้อมูลนั้น และผู้ป่วยมีความเข้าใจในข้อมูลที่ได้รับนั้น ในระดับน้อย ให้คะแนน 2
ได้รับ ปานกลาง	หมายถึง	ผู้ป่วยได้รับข้อมูลนั้น และผู้ป่วยมีความเข้าใจในข้อมูลที่ได้รับนั้น ในระดับปานกลาง ให้คะแนน 3
ได้รับ มาก	หมายถึง	ผู้ป่วยได้รับข้อมูลนั้น และผู้ป่วยมีความเข้าใจในข้อมูลที่ได้รับนั้น ในระดับมาก ให้คะแนน 4

การแปลผลคะแนนระดับการได้รับข้อมูลของผู้ป่วยขณะรอผ่าตัดในห้องผ่าตัด โดยรวมและรายด้าน ได้จากการนำคะแนนระดับการได้รับข้อมูลโดยรวมและรายด้านของกลุ่มตัวอย่างเฉพาะที่ได้รับข้อมูลมาหาค่าเฉลี่ย จากนั้นนำมาจัดอันดับโดยการจัดคะแนนแบบอิงเกณฑ์ ด้วยวิธีการหาอันตรายภาคชั้น โดยพิจารณาแบ่งค่าคะแนนระดับการได้รับข้อมูล ซึ่งอยู่ระหว่าง 1-4 ออกเป็น 3 ระดับ (เจริญ, 2547; ชุศรี, 2544) แล้วแปลผลดังนี้

ระดับคะแนนเฉลี่ย 1.00-2.00 คะแนน หมายถึง มีการได้รับข้อมูลในระดับน้อย

ระดับคะแนนเฉลี่ย 2.01-3.00 คะแนน หมายถึง มีการได้รับข้อมูลในระดับปานกลาง

ระดับคะแนนเฉลี่ย 3.01-4.00 คะแนน หมายถึง มีการได้รับข้อมูลในระดับมาก

ส่วนที่ 5 แบบรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับระยะเวลาการรอผ่าตัดของผู้ป่วย ตามการรับรู้ของผู้ป่วยและตามความเป็นจริง

เป็นแบบสอบถามถึงระยะเวลาการรอผ่าตัดของผู้ป่วย แบ่งออกเป็น 2 ตอน ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามถึงระยะเวลาการรอผ่าตัดตามการรับรู้ของผู้ป่วย ประกอบด้วยข้อคำถาม 1 ข้อ คือ ความรู้สึกของผู้ป่วยต่อระยะเวลาการรอผ่าตัด และตอนที่ 2 เป็นส่วนที่ผู้วิจัยเก็บรวบรวมจากแบบบันทึกของบุคลากรห้องผ่าตัด เพื่อรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับระยะเวลาการรอผ่าตัดในห้องผ่าตัดตามความเป็นจริง ซึ่งได้จากการสำรวจสมุดลงทะเบียนผู้ป่วยผ่าตัด และแบบบันทึกการรับ-ส่งผู้ป่วยที่มีการบันทึกตามมาตรฐานการบันทึกของห้องผ่าตัด ประกอบด้วยข้อคำถาม 1 ข้อ คือ ระยะเวลาการรอผ่าตัดในห้องผ่าตัด

ส่วนที่ 6 แบบรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการวินิจฉัยโรค และชนิดการผ่าตัดของผู้ป่วย

เป็นส่วนที่ผู้วิจัยเก็บรวบรวมจากแบบบันทึกของบุคลากรห้องผ่าตัด เพื่อรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับ การวินิจฉัยโรค และชนิดการผ่าตัดของผู้ป่วยตามความเป็นจริง ซึ่งได้จากการสำรวจสมุดลงทะเบียนผู้ป่วยผ่าตัด และแบบบันทึกการรับ-ส่งผู้ป่วย ที่มีการบันทึกตามมาตรฐานการบันทึกของห้องผ่าตัด ประกอบด้วยข้อคำถาม 2 ข้อ คือ การวินิจฉัยโรค และชนิดการผ่าตัดของผู้ป่วย

1.2 การตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (content validity)

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น เสนอผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน ประกอบด้วย อาจารย์พยาบาลสาขาวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่ทางศัลยศาสตร์ 2 ท่าน อาจารย์พยาบาลสาขาวิชาการพยาบาลจิตเวช 1 ท่าน พยาบาลห้องผ่าตัด 1 ท่าน วิทยุพยาบาล 1 ท่าน เพื่อตรวจสอบความตรงของเนื้อหาให้ครอบคลุม มีความชัดเจน มีความเหมาะสมของคำถาม และมีความเหมาะสมของการจัดอันดับคำถาม

1.3 การตรวจสอบความเที่ยง (reliability)

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามสิ่งเร้าความเครียด การได้รับข้อมูล ระยะเวลาการรอผ่าตัด และความเครียดของผู้ป่วยขณะรอผ่าตัดในห้องผ่าตัด ไปปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญแล้วนำไปตรวจสอบความเที่ยง ด้วยการนำไปทดลองใช้ก่อนนำไปใช้จริง โดยใช้สอบถามผู้ป่วยที่เข้ารับการผ่าตัดในโรงพยาบาลสงขลานครินทร์ ที่ได้รับการผ่าตัดแบบมีการเตรียมผู้ป่วยล่วงหน้า ในเวลาราชการ จำนวน 20 ราย ที่มีลักษณะเช่นเดียวกับกลุ่มตัวอย่าง โดยแบบสอบถามในส่วนที่ 2 คือ มาตรวัดความเครียดของผู้ป่วยขณะรอผ่าตัดในห้องผ่าตัดแบบตัวเลข ตรวจสอบความเที่ยงด้วยวิธีการสลับฟอร์ม (alternative-form method) กับมาตรวัดความเครียดด้วยวาจา ซึ่งแบ่งเป็น 5 ระดับ คือ ไม่มีความเครียด มีความเครียดน้อย มีความเครียดปานกลาง มีความเครียดมาก และมีความเครียดมากที่สุด ทำการทดสอบโดยให้ผู้ป่วยขณะรอผ่าตัดในห้องผ่าตัดประเมินระดับความเครียดของตนเองโดยใช้มาตรวัดความเครียดด้วยวาจา ก่อน เมื่อผู้ป่วยตอบแบบสอบถามมาตรวัดความเครียดด้วยวาจาแล้วจึงให้ผู้ป่วยประเมินระดับความเครียดโดยใช้มาตรวัดความเครียดแบบตัวเลขที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น หลังจากนั้นจึงนำคะแนนที่ได้จากแบบสอบถามทั้งสองชุดมาหาความสัมพันธ์โดยการคำนวณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (pearson product moment correlation coefficient) ซึ่งค่าสัมประสิทธิ์ที่คำนวณได้แสดงถึงค่าความเที่ยงของเครื่องมือ ผลการวิเคราะห์แบบสอบถามความเครียดของผู้ป่วยขณะรอผ่าตัดในห้องผ่าตัด มีค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.91

ส่วนแบบสอบถามในส่วนที่ 3 สิ่งเร้าความเครียดของผู้ป่วยขณะรอผ่าตัดในห้องผ่าตัด และส่วนที่ 4 การได้รับข้อมูลของผู้ป่วยขณะรอผ่าตัดในห้องผ่าตัด ตรวจสอบความเที่ยงโดยนำคะแนนที่ได้จากแบบสอบถามในส่วนที่ 3 และส่วนที่ 4 ไปวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) ผลการวิเคราะห์ได้ค่าความเที่ยงดังนี้

แบบสอบถามถึงสิ่งเร้าความเครียดของผู้ป่วยขณะรอผ่าตัดในห้องผ่าตัด มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ของครอนบาค เท่ากับ 0.83

แบบสอบถามถึงการได้รับข้อมูลของผู้ป่วยขณะรอผ่าตัดในห้องผ่าตัด มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ของครอนบาค เท่ากับ 0.96

แบบสอบถามถึงสิ่งเร้าความเครียดของผู้ป่วยขณะรอผ่าตัดในห้องผ่าตัด และแบบสอบถามถึงการได้รับข้อมูลของผู้ป่วยขณะรอผ่าตัดในห้องผ่าตัด มีค่าสัมประสิทธิ์ แอลฟา ของครอนบาค ร่วมกันเท่ากับ 0.93

2. วิธีการเก็บข้อมูล

ผู้วิจัยขอหนังสือแนะนำตัวจากคณบดีคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ถึง คณบดีคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล หลังจากที่ได้รับการอนุมัติให้ทำการเก็บข้อมูลได้ ผู้วิจัยจึงเข้าพบกับหัวหน้าห้องผ่าตัด และหัวหน้าหอผู้ป่วยต่างๆ เพื่อชี้แจงรายละเอียดในการเก็บรวบรวมข้อมูล จากนั้นดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเองและผู้ช่วยวิจัย จำนวน 2 คน โดยมีขั้นตอนดังนี้

2.1 ผู้วิจัยเตรียมความพร้อมของผู้ช่วยวิจัย โดย

2.1.1 กำหนดคุณสมบัติของผู้ช่วยวิจัย คือ ผู้ช่วยวิจัยจะต้องดำรงตำแหน่งเป็นพยาบาลประจำห้องผ่าตัด โรงพยาบาลสงขลานครินทร์

2.1.2 ผู้วิจัยทำความเข้าใจวัตถุประสงค์ของการศึกษากับผู้ช่วยวิจัยให้ชัดเจนก่อนไปสอบถามผู้ป่วยจริง

2.1.3 ผู้วิจัยทำความเข้าใจการใช้แบบสอบถามกับผู้ช่วยวิจัยให้ชัดเจนก่อนนำไปใช้จริง

2.1.4 ผู้วิจัยทำความเข้าใจหลักการของการสอบถามกับผู้ช่วยวิจัยให้ชัดเจนตั้งแต่ขั้นเตรียมความพร้อมก่อนการสอบถาม ขั้นการดำเนินการสอบถาม และขั้นยุติการสอบถาม เพื่อให้เกิดสัมพันธภาพที่ดีระหว่างผู้สอบถามและผู้ป่วย และเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครบถ้วนสมบูรณ์และมีความถูกต้อง

2.2 ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยสำรวจรายชื่อผู้ป่วยที่เข้ารับการผ่าตัดโดยการระงับความรู้สึกแบบทั่วร่างกาย ในเวลาราชการแบบมีการเตรียมผู้ป่วยล่วงหน้า ที่มีคุณสมบัติตามที่กำหนด

2.3 ผู้วิจัยหรือผู้ช่วยวิจัยแนะนำตนเองกับผู้ป่วย ในขณะที่บุคลากรเตรียมจะนำผู้ป่วยเข้าไปในห้องที่จะทำการผ่าตัด เพื่อที่แพทย์จะได้เริ่มทำการผ่าตัดให้แก่ผู้ป่วยทันที เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม และสร้างสัมพันธภาพกับผู้ป่วยกลุ่มตัวอย่าง เพื่อให้เกิดความไว้วางใจ พร้อมชี้แจงวัตถุประสงค์ของการศึกษาและการพิทักษ์สิทธิของผู้ป่วย

2.4 เมื่อผู้ป่วยยินยอมให้ผู้วิจัยศึกษา ผู้วิจัยหรือผู้ช่วยวิจัยขอให้ผู้ป่วยตอบแบบสอบถามโดยให้ข้อมูลหรือแสดงความคิดเห็นที่ตรงกับความคิดเห็นของผู้ป่วย เฉพาะใน

ส่วนที่ 2 ซึ่งเป็นแบบสอบถามถึงความเครียดของผู้ป่วยขณะรอผ่าตัดในห้องผ่าตัดเท่านั้น โดยใช้เวลาประมาณ 5 นาที ส่วนข้อมูลในส่วนอื่น ซึ่งได้แก่ ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล ส่วนที่ 3 ข้อมูลสิ่งเร้าความเครียด ส่วนที่ 4 ข้อมูลการได้รับข้อมูล และ ส่วนที่ 5 ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับระยะเวลาการรอผ่าตัดตามการรับรู้ของผู้ป่วย ผู้วิจัยหรือผู้ช่วยวิจัยได้ขอเก็บข้อมูลจากผู้ป่วยเพิ่มเติมภายในเวลา 24-48 ชั่วโมง ภายหลังจากที่ผู้ป่วยเสร็จสิ้นการผ่าตัด

2.5 ในระหว่างการตอบแบบสอบถาม ผู้วิจัยหรือผู้ช่วยวิจัยได้รออยู่ในบริเวณใกล้เคียงที่ไม่รบกวนการตอบแบบสอบถามของผู้ป่วย แต่ผู้ป่วยสามารถจะขอคำอธิบายในการตอบแบบสอบถามได้เมื่อผู้ป่วยมีข้อสงสัยในระหว่างการตอบแบบสอบถาม หากผู้ป่วยปวดแผล หรือไม่พร้อมที่จะตอบแบบสอบถาม ผู้วิจัยหรือผู้ช่วยวิจัยจะหยุดทำการสอบถามและรายงานว่าผู้ป่วยจะมีความพร้อมที่จะตอบแบบสอบถามต่อไป ในระหว่างที่ตอบแบบสอบถาม ผู้ป่วยสามารถที่จะขอหยุดพักได้

2.6 สำหรับผู้ป่วยที่ไม่สามารถอ่านหรือเขียนหนังสือได้ ผู้วิจัยหรือผู้ช่วยวิจัย ได้อ่านข้อคำถามในแบบสอบถามโดยปราศจากการชี้นำเพื่อให้ผู้ป่วยตอบ แล้วบันทึกคำตอบของผู้ป่วยลงในแบบสอบถามตามความเป็นจริง

2.7 ผู้วิจัยหรือผู้ช่วยวิจัยใช้ระยะเวลาในการสอบถาม ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล ส่วนที่ 3 ข้อมูลสิ่งเร้าความเครียด ส่วนที่ 4 ข้อมูลการได้รับข้อมูล และ ส่วนที่ 5 ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับระยะเวลาการรอผ่าตัดตามการรับรู้ของผู้ป่วย สำหรับผู้ป่วยแต่ละราย 30 ถึง 45 นาที

3. การพิทักษ์สิทธิกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยทำการพิทักษ์สิทธิของกลุ่มตัวอย่าง โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

3.1 ผู้วิจัยหรือผู้ช่วยวิจัยขอความยินยอมในการเข้าร่วมเป็นผู้ถูกวิจัยโดยการแจ้งวัตถุประสงค์และประโยชน์ที่จะได้จากการวิจัยให้แก่ผู้ป่วยทุกรายได้รับทราบ และต้องได้รับความยินยอมในการเข้าร่วมเป็นผู้ถูกวิจัยจากผู้ป่วยทุกรายก่อนทำการเก็บข้อมูล โดยการให้คำยินยอมจากผู้ป่วยอาจทำเป็นลายลักษณ์อักษรหรือไม่ก็ได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความสะดวกของผู้ป่วย กรณีที่ผู้ป่วยไม่ได้ให้คำยินยอมเป็นลายลักษณ์อักษร ผู้วิจัยจะถือว่าการยินยอมที่จะเปิดเผยข้อมูลของผู้ป่วยเป็นการยินยอมเข้าร่วมเป็นผู้ถูกวิจัย

3.2 ผู้วิจัยหรือผู้ช่วยวิจัยให้คำรับรองแก่ผู้ป่วยที่ยินยอมเข้าร่วมเป็นผู้ถูกวิจัยว่า ผู้ป่วยจะไม่ได้ได้รับความเสียหาย หรือเป็นอันตรายใดๆ จากการเข้าร่วมในการวิจัยนี้

3.3 ผู้วิจัยหรือผู้ช่วยวิจัยแจ้งให้ผู้ป่วยได้ทราบว่า การเข้าร่วมเป็นผู้ถูกวิจัยสามารถกระทำได้โดยตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับสิ่งเร้าความเครียด การได้รับข้อมูล ระยะเวลาการรอผ่าตัด และระดับความเครียดของผู้ป่วยขณะรอผ่าตัดในห้องผ่าตัด ตามความเป็นจริง

3.4 ผู้วิจัยหรือผู้ช่วยวิจัยทำการเก็บข้อมูลระดับความเครียดของผู้ป่วยขณะรอผ่าตัดในห้องผ่าตัด ก่อนที่ผู้ป่วยจะเข้ารับการผ่าตัดทันที โดยใช้เวลาประมาณ 5 นาที และเก็บข้อมูลส่วนอื่นเพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีความสมบูรณ์ภายใน 24-48 ชั่วโมงภายหลังจากที่ผู้ป่วยเสร็จสิ้นการผ่าตัด เมื่อผู้ป่วยอยู่ในภาวะพร้อมที่จะตอบแบบสอบถามได้ และในการตอบแบบสอบถามส่วนที่เหลือจะใช้เวลาในการตอบประมาณ 30 ถึง 45 นาที

3.5 ผู้วิจัยหรือผู้ช่วยวิจัยได้แจ้งให้ผู้ป่วยทราบว่า การเลือกเข้าร่วมหรือไม่เข้าร่วมในการวิจัยนี้จะไม่ก่อให้เกิดผลกระทบใดๆ ต่อแผนการรักษาเดิมที่มีต่อผู้ป่วยทั้งสิ้น การเลือกที่จะเข้าร่วมในการวิจัยนี้หรือไม่ผู้ป่วยเป็นผู้มีสิทธิ์ตัดสินใจด้วยตนเอง และแม้ว่าผู้ป่วยตัดสินใจเข้าร่วมการวิจัยแล้ว ผู้ป่วยมีสิทธิ์จะถอนตัวออกจากกรเป็นผู้ถูกวิจัยเมื่อไรก็ได้ โดยไม่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อแผนการรักษาใดๆ ของผู้ป่วยทั้งสิ้น

3.6 ผู้วิจัยหรือผู้ช่วยวิจัยได้ให้คำอธิบายถึงข้อมูลทั้งหมดที่เกี่ยวกับงานวิจัยนี้ตามความเป็นจริง อย่างเปิดเผย ตามที่ผู้ป่วยต้องการตลอดระยะเวลาของการเข้าร่วมการวิจัย

3.7 ผู้วิจัยหรือผู้ช่วยวิจัยเก็บรักษาข้อมูลของผู้ป่วยไว้เป็นความลับ และนำข้อมูลไปใช้ในการอภิปรายผลในภาพรวมโดยผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัย สำหรับการวิจัยนี้เท่านั้น

3.8 ผู้วิจัยให้ที่อยู่แก่ผู้ป่วยเพื่อให้ผู้ป่วยสามารถติดต่อสอบถามได้หากผู้ป่วยเกิดปัญหาหรือมีข้อสงสัยใดๆ ที่จะสอบถามเกี่ยวกับการวิจัยครั้งนี้

4. วิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากได้ข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดแล้ว ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้นำมาทำการวิเคราะห์ทางสถิติ โดยการประมวลผลข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC (Statistical Package for the Social Science for Windows/Personal Computer) โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา และสถิติ อ้างอิง ดังนี้

4.1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง นำมาแจกแจงหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าพิสัย ตามประเภทของข้อมูล

4.2 ข้อมูลสิ่งเร้าความเครียดของผู้ป่วยขณะรอผ่าตัดในห้องผ่าตัด นำมาแจกแจงหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าความเบ้ จำแนกเป็นโดยรวมและรายด้าน

4.3 ข้อมูลการได้รับข้อมูลของผู้ป่วยขณะรอผ่าตัดในห้องผ่าตัด นำมาแจกแจงหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าความเบ้ จำแนกเป็นโดยรวมและรายด้าน

4.4 ข้อมูลระยะเวลาการรอผ่าตัดในห้องผ่าตัด นำมาคำนวณหาค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าพิสัย

4.5 ข้อมูลความเครียดของผู้ป่วยขณะรอผ่าตัดในห้องผ่าตัด นำมาคำนวณหาค่าเฉลี่ย ค่ามัธยฐาน ค่าฐานนิยม ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าความเบ้

4.6 ข้อมูลระดับความรุนแรงของสิ่งเร้าความเครียดของผู้ป่วยโดยรวมและรายด้าน ระดับการได้รับข้อมูลของผู้ป่วยโดยรวมและรายด้าน ระยะเวลาการรอผ่าตัดในห้องผ่าตัดโดยเฉลี่ยของผู้ป่วย และระดับความเครียดโดยเฉลี่ยของผู้ป่วยขณะรอผ่าตัดในห้องผ่าตัดนำมาทดสอบความสัมพันธ์รายคู่ ซึ่งจากการตรวจสอบโดยใช้สถิติทดสอบ (Kolmogorov-Smirno Test) พบว่าข้อมูลทั้งหมดมีการแจกแจงไม่ปกติ ดังนั้น ในการตรวจสอบความสัมพันธ์ จึงใช้วิธีการนำข้อมูลทั้งหมดมาจัดกลุ่มแล้วใช้สถิติทดสอบไคสแควร์ (Chi-Square) โดยคำนวณหาค่าไคสแควร์ กำหนดความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และตรวจสอบความมีนัยสำคัญทางสถิติด้วยวิธีเอกซ์แซก (exact test)